

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Ulovlig direkte anskaffelse. Vesentlig endring av kontrakt. Uklart konkurransegrunnlag. Tildelingsevaluering.

Innklagde gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av flytte-, transport-, spedisjons- og lagringstjenester. Klager anførte at det forelå en utvidet kontraktsperiode på tilnærmet ni måneder, som medførte en vesentlig endring av kontrakten. Klagenemnda kom til at det ikke var foretatt en ulovlig direkte anskaffelse. Klagers øvrige anførsler førte heller ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 11. november 2020 i sak 2019/662

Klager: Adams Express AS

Innklaget: Utenriksdepartementet

Klagenemndas medlemmer: Bjørn Berg, Marianne Dragsten, Kristian Jåtog Trygstad

Bakgrunn:

- (1) Utenriksdepartementet (heretter *innklagede*) kunngjorde 8. januar 2019 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av flytte-, transport-, spedisjons- og lagringstjenester. Anskaffelsens samlede verdi ble estimert til kroner 121,4 millioner for ca. tre år og ti måneder. Tilbudsfrist ble angitt til 26. februar 2019.
- (2) Konkurransen gjaldt for de fire ulike geografiske områdene Europa, Afrika, Amerika og Asia-Oceania. Leverandørene kunne selv velge å levere tilbud på ett, flere eller alle de geografiske områdene. Det ville bli inngått rammeavtale med én leverandør for hvert geografiske område.
- (3) I kunngjøringen var det angitt følgende om varigheten av rammeavtalen:
«Start: 09.04.2019 / Slutt: 31.12.2022»
- (4) Om anslag på anskaffelsens verdi ekskl. mva. var det oppgitt følgende tabell i konkurransegrunnlaget:

<i>Geografiske område</i>	<i>Per år</i>	<i>Sum mars 2019-Desember 2022</i>
<i>Europa</i>	<i>10 550 000</i>	<i>42,2 millioner</i>

Postadresse
Postboks 511
Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no
www.klagenemndssekretariatet.no

<i>Afrika</i>	<i>7 050 000</i>	<i>28,2 «</i>
<i>Amerika</i>	<i>4 400 000</i>	<i>17,6 «</i>
<i>Asia-Oceania</i>	<i>8 350 000</i>	<i>33,4 «</i>
<i>Sum</i>	<i>30 350 000</i>	<i>121,4 «</i>

- (5) Det var opplyst i konkurransegrunnlaget at «*[r]ammeavtalene gjelder fra og med dato for signatur og til og med 31.12.2022.*»
- (6) I konkurransegrunnlaget var det inntatt følgende plan for anskaffelsesprosessen:

<i>Aktivitet/milepæl</i>	<i>Frist</i>
<i>Frist for å levere tilbud</i>	<i>26.02.2019 klokken 12.00</i>
<i>Befaring korttids- og langtidslager</i>	<i>11.-14.03.2019</i>
<i>Tildelingsmeddelelse til leverandørene</i>	<i>29.03.2019 klokken 12.00</i>
<i>Karensperioden utløper</i>	<i>09.04.2019 klokken 12.00</i>
<i>Avtale inngås</i>	<i>09.04.2019 klokken 12.00</i>
<i>Vedståelsesfrist</i>	<i>09.05.2019 klokken 24.00</i>

- (7) Videre var det angitt at «*[d]atoene etter Frist for å levere tilbud er tentative, og tar forbehold om eventuelle endringer i fremdriftsplanen.*»
- (8) Det var oppgitt i konkurransegrunnlaget at oppdragsgiver skulle velge tilbud på grunnlag av det beste forholdet mellom pris og kvalitet. Tildelingskriteriet pris, «*TK 1*», var vektet 70 prosent. Det andre tildelingskriteriet i konkurransen var «*Tilbudt kompetanse*», «*TK 2*», og var vektet 30 prosent. Det kvalitative tildelingskriteriet var delt inn i underkriteriene «*UK 1: Flyttekoordinator*», «*UK 2: Flyttebefarer*» og «*UK 3: Utførende flyttemannskap*». Underkriteriene var vektet 33,33 prosent hver.
- (9) Om poengskalaen for «*Tilbudt kompetanse*» var det oppgitt at beste tilbud ville få 100 poeng. De øvrige ville få lavere poeng «*som tilsvarer den forretningsmessige betydningen forskjellen i faktum har for oppdragsgiver*». Mer enn ett tilbud kunne få 100 poeng.

(10) Evalueringskostnad for hvert geografiske område skulle beregnes som en sum av følgende elementer:

- *«Personlig gods:*
  - *Årlig estimert volum multipliseres med tilbudt pris for befaring, pakking og frakt til lastbærer og/eller langtidslager.*
  - *Volum som fraktes fra lastbærer i Norge til destinasjon ute fordeles på m3- klassene etter fordelingsnøkene i Bilag 7, og multipliseres med tilbudte eksportpriser for frakt.*
  - *Volum som skal befares, pakkes og fraktes fra destinasjon ute til bopel i Norge, fordeles på m3-klassene etter fordelingsnøkene i Bilag 7, og multipliseres med tilbudte importpriser for befaring i utlandet, frakt, og utpakking samt fjerning av emballasje i Norge.*
  - *Langtidslagret volum multipliseres med tilbudt ukepris for lagring. Godset forutsettes lagret i 2,5 – 3.0 år, avhengig av verdensdel (detaljerte forutsetninger fremgår av prisskjemaet).*
  - *Langtidslagret volum multipliseres med tilbudt pris for frakt til bosted og utpakking.*
- *Volum som fraktes med fly fra Norge til destinasjon ute fordeles på m3-klassene etter fordelingsnøkene i Bilag 7, og multipliseres med tilbudte eksportpriser for flyfraktUD-gods:*
  - *Kostnaden for UD-gods beregnes som en prosent av tredje kulepunkt under personlig gods. Se bilag 7 for prosentsats.»*

(11) Videre stod det at *«[d]et kan tilkomme kostnader vi må ta hensyn til for å gjøre en forsvarlig vurdering, for eksempel verdien av eventuelle avvik.»*

(12) Som veiledning til leverandørene stod det:

«Veiledning til leverandørene:

Leverandøren skal som del av tilbudet:

- *Tilby navngitt koordinator/flytteleder.*
- *Beskrive vedkommendes ansvar og arbeidsoppgaver. Kunden vil gi høyere poeng til helhetlig ansvar og mer helhetlige arbeidsoppgaver enn snevert ansvar/få oppgaver.*
- *Legge ved CV eller beskrivelse av utdanning, relevante kurs, generell arbeidserfaring/stillinger, og opptil fem relevante oppdrag innenfor den type leveranser denne rammeavtalen omfatter. UD forbeholder seg rett til å kontakte de fem referansene.*

Leverandørens svar blir evaluert som del av tildelingskriteriet TK 2 – Tilbudt kompetanse.

[...]

Leverandøren skal som del av tilbudet:

- Tilby navngitt befarer.
- Legge ved CV eller beskrivelse av utdanning, relevante kurs, generell arbeidserfaring/stillinger, og opptil fem relevante oppdrag innenfor den type leveranser denne rammeavtalen omfatter. UD forbeholder seg rett til å kontakte de fem referansene.

Leverandørens svar blir evaluert som del av tildelingskriteriet TK 2 – Tilbudt kompetanse

[...]

Leverandøren skal som del av tilbudet beskrive hvilken opplæring Leverandøren kan garantere alt utførende flyttepersonell har fått. Spesifiser per kategori flyttepersonell, og beskriv opplæringens innhold.

Leverandørens svar blir evaluert som del av tildelingskriteriet TK 2 – Tilbudt kompetanse»

- (13) Det var åpnet for å stille spørsmål til konkurransen. Konkurranses grunnlaget informerte om at leverandører måtte ta hensyn til svar på spørsmål, endringer og tillegg i tilbudet. Totalt var det 63 endringer/tillegg/svar på spørsmål. Disse endringene og presiseringene av konkurranses grunnlaget førte til at tilbudsfristen ble forlenget til 8. april 2019. Endringen av tilbudsfristen ble publisert i Doffin som en endringskunngjøring av 11. mars 2019.
- (14) Innen tilbudsfristen mottok innklagede fem tilbud for områdene Amerika, Afrika og Asia-Oceania. Ett av tilbud ble avvist. Adams Express AS' (heretter *klager*) og NFB International Relocations AS' tilbud ble ikke avvist. Klager hadde levert tilbud for områdene Amerika, Afrika og Asia-Oceania.
- (15) I tildelingsbrevet fremgikk det at innklagede hadde til hensikt å inngå kontrakt med NFB International Relocations AS (heretter *valgte leverandør*) for områdene Amerika, Afrika og Asia-Oceania.
- (16) Oversikt Asia-Oceania:

Poeng	Adams	Alfa AB	NFB	Team Relocations	Vekt TK
TK1 Pris, Evalueringskostnad	62,0	0,7	100,0	97,3	70 %
TK2 Tilbudt kompetanse	100,0	55,2	98,3	81,0	30 %

<i>Sum vektete poeng TK.</i>	<i>73,4</i>	<i>17,0</i>	<i>99,5</i>	<i>92,4</i>	

(17) Oversikt Afrika:

<i>Poeng</i>	<i>Adams</i>	<i>Alfa AB</i>	<i>NFB</i>	<i>Team Relocations</i>	<i>Vekt TK</i>
<i>TK1 Pris, Evalueringskostnad</i>	<i>71,0</i>	<i>16,7</i>	<i>99,2</i>	<i>100,0</i>	<i>70 %</i>
<i>TK2 Tilbudt kompetanse</i>	<i>96,6</i>	<i>55,2</i>	<i>100,0</i>	<i>81,0</i>	<i>30 %</i>
<i>Sum vektete poeng TK.</i>	<i>78,7</i>	<i>28,3</i>	<i>99,4</i>	<i>94,3</i>	

(18) Oversikt Amerika:

<i>Poeng</i>	<i>Adams</i>	<i>Alfa AB</i>	<i>NFB</i>	<i>Team Relocations</i>	<i>Vekt TK</i>
<i>TK1 Pris, Evalueringskostnad</i>	<i>63,4</i>	<i>29,1</i>	<i>94,0</i>	<i>100,0</i>	<i>70 %</i>
<i>TK2 Tilbudt kompetanse</i>	<i>100,0</i>	<i>55,2</i>	<i>98,3</i>	<i>81,0</i>	<i>30 %</i>
<i>Sum vektete poeng TK.</i>	<i>74,4</i>	<i>36,9</i>	<i>95,3</i>	<i>94,3</i>	

<i>poeng TK.</i>					
------------------	--	--	--	--	--

- (19) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser ved klage datert 20. november 2019. Kontrakt ble inngått med valgte leverandør 2. desember 2019.
- (20) Nemndsmøte i saken ble avholdt 9. november 2020.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (21) En utvidelse av kontraktperioden på tilnærmet ni måneder med utløp den 11. september 2023, medfører en vesentlig endring og innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse, jf. forskriften §§ 28-1 og § 28-2.
- (22) Tildelingskriteriet pris var ikke tilstrekkelig klart. De unormalt store prisavvikene mellom tilbudene, tyder på at ikke alle tilbyderne kan ha tatt med de samme kostnadselementene i sine tilbud. Det store antallet spørsmål som kom inn under konkurransen knyttet til tildelingskriteriet pris, taler også for at de ulike tilbyderne har oppfattet prismodellen ulikt og som uklar.
- (23) Oppdragsgiver har et særlig ansvar for å påse at et unormalt lavt tilbud ikke antas til skade for leverandørene.
- (24) Tildelingskriteriet tilbudt kompetanse bryter med forskriften § 18-1 femte ledd.
- (25) Innklagedes vurdering under «UK 3: Utførende flyttemannskap» for flere geografiske områder bygger på feil faktum angående opplæring innen HMS, GDPR og kundetilfredshet. Det er feil at klagers tilbud er noe svakt angående opplæring. Klager har vist til at selskapet er FIDI-FAIM-sertifisert og at alle fast ansatte hos klager har gjennomgått opplæring fra FIDI-FAIM. Videre har innklagede i punktet om opplæring lagt til grunn feil faktum i evalueringen av opplæringen av utenlandsk personell.
- (26) Det var ikke grunnlag for å trekke klager 10 poeng ved evalueringen av underkriteriet «UK2 – flyttebefarer». Det er uklart hva innklagede mener med at «[v]edkommende mangler relevant utdanning».
- (27) Det var påfallende at tredjelandsforflytninger ikke inngår i konkurransen gitt det volumet som ble angitt for tredjelandsforflytninger i forrige konkurranse, og den lange erfaringen klager har med å utføre tredjelandsforflytninger per år for innklagede. Det er en stor svakhet ved konkurransen at departementet ikke har funnet en måte å prise tredjelandsforflytninger på.
- (28) Manglende innsyn i valgte leverandørs tilbud er i strid med kravene til etterprøvbarhet og forutberegnelighet i anskaffelsesloven § 4. Det anmodes om at klagenemnda innhenter dokumentasjon fra de øvrige tilbyderne i anbudskonkurranse, for en selvstendig vurdering av om innklagede har vurdert kompetansekriteriet likt for de forskjellige deltakerne i anbudskonkurranse.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (29) Kontraktens omfang er ikke utvidet og kontraktens varighet er ikke forlenget. Endringen av utløpsdatoen utgjør ikke en vesentlig endring i strid med forskriften § 28-2. Det er ikke foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.
- (30) Tildelingskriteriene «pris» var tilstrekkelig klart formulert. Det foreligger ikke momenter som taler for at leverandørene har forstått priselementene forskjellig. Tildelingskriteriet var heller ikke så skjønnspreget at det ga oppdragsgiveren en ubetinget valgfrihet.
- (31) Tilbudet fra valgte leverandør var ikke unormalt lavt. Valgte leverandør hadde en høyere pris enn leverandørene som ble nummer to for det geografiske området Amerika og Afrika. For Asia og Oceania var prisforskjellen på 2,7 prosent mellom de to høyest rangerte leverandørene. Valgte leverandør vant alle disse områdene fordi leverandøren scoret bedre enn nummer to på tildelingskriteriet TK2, «Tilbudt kompetanse». Tilbudet er heller ikke påfallende lavere enn det tidligere har kostet å utføre ytelsen.
- (32) Tildelingskriteriet tilbudt kompetanse var tilstrekkelig klart formulert og det var heller ikke så skjønnspreget at det ga oppdragsgiveren en ubetinget valgfrihet. Opplæring i GDPR (General Data Protection Regulation) og kundetilfredshet er nært knyttet til kvaliteten på leveransen av flyttetjenester.
- (33) Evalueringen bygger på riktig faktum. Dokumentet «Annex 08 Induction Training Template» som viser hvilke opplæringselementer som inngår hos en FIDI-FAIM sertifisert bedrift var ikke vedlagt tilbudet. Oppdragsgiver kan ikke se hen til nye opplysninger leverandøren gir etter tilbudsfristens utløp. Det kan ikke forventes at ved en generell henvisning til at selskapet er en FIDI-FAIM sertifisert bedrift, ville innklagede på eget initiativ sjekke hvilken opplæring FIDI-FAIM tilbyr eller krever av sertifiserte selskaper.
- (34) Det er verken usaklig eller vilkårlig å vektlegge relevant utdanning under evalueringen av kompetansen til leverandørens personell.
- (35) Utelatelse av tredjelandsforflytninger fra konkurransen innebærer ikke et brudd på anskaffelsesregelverket.
- (36) Vanlig praksis for innsynsbegjæringen har blitt fulgt.

Klagenemndas vurdering:

- (37) Saken gjelder påstand om ulovlig direkte anskaffelse og påstand om andre brudd på anskaffelsesregelverket. Klagenemnda har valgt å behandle dem samlet i én sak. Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser (klagenemndsforordningen) § 6. For anførselen om ulovlig direkte anskaffelse gjelder det ikke et krav til saklig klageinteresse, jf. § 13a første ledd. Klagen er rettidig.
- (38) Konkurransen gjelder flytte-, transport-, spedisjons- og lagringstjenester som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsen har en samlet estimert verdi på 121,4 millioner kroner for tre år og ti måneder. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og del III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

Hvorvidt det foreligger en ulovlig direkte anskaffelse

- (39) Klager anfører at det er foretatt en vesentlig endring av rammeavtalen, og at innklagede derfor har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.
- (40) En ulovlig direkte anskaffelse er «*en anskaffelse som ikke er kunngjort, selv om det foreligger en kunngjøringsplikt*», se blant annet merknadene til anskaffelsesloven § 12 i Prop. 51 L (2015-2016).
- (41) Klager anfører at det er foretatt en utvidelse av kontraktperioden på tilnærmet ni måneder, ved at rammeavtalen utløper 11. september 2023.
- (42) I kunngjøringen stod det om varighet av rammeavtalen: «*Start: 09.04.2019 / Slutt: 31.12.2022*». I konkurransegrunnlaget var det angitt at «*[r]ammeavtalene gjelder fra og med dato for signatur og til og med 31.12.2022*». Videre stod det i planen for anskaffelsesprosessen at avtaleinngåelse skulle skje 9. april 2019. Om datoene i fremdriftsplanen var det påpekt at «*[d]atoene etter Frist for å levere tilbud er tentative, og tar forbehold om eventuelle endringer i fremdriftsplanen.*» I konkurransegrunnlaget var det altså langt opp til at avtalens varighet ville være i underkant av tre år og ti måneder.
- (43) Rammeavtalen ble inngått 2. desember 2019, det vil si ca. åtte måneder etter tidspunktet som var forutsatt i konkurransegrunnlaget. Med utløpsdato 11. september 2023, har avtalen dermed en varighet på ca. tre år og ni måneder.
- (44) Forskyvningen av tidspunktet for kontraktsinngåelse, utgjør en endring av rammeavtalen.
- (45) Klagenemnda kan ikke se at forskyvningen av kontraktsoppstart faller inn under noen av alternativene for tillatte endringer i forskriften § 28-1. Hvorvidt det foreligger en vesentlig endring av rammeavtalen, må derfor vurderes etter forskriften § 28-2 om vesentlige endringer.
- (46) Lengden på rammeavtalen ble med forskyvningen tilsvarende lik som den tentative planen i konkurransegrunnlaget. Da verken rammeavtalens varighet eller de økonomiske forutsetningene har blitt endret, har ikke klagenemnda holdepunkter for at forskyvningen av kontraktsoppstart endret «*kontraktens økonomiske balanse til fordel for leverandøren*», jf. forskriften § 28-2 bokstav b. Dette innebærer at kontraktens omfang heller ikke har blitt utvidet betydelig, jf. forskriften § 28-2 bokstav c. Det har heller ikke vært skifte av leverandør, jf. forskriften § 28-2 bokstav d.
- (47) Spørsmålet er om forskyvningen utgjør «*nye betingelser som, dersom de hadde vært en del av den opprinnelige konkurransen, ville ha ført til at andre leverandører potensielt kunne ha deltatt, eller at oppdragsgiver kunne tildelt kontrakten til en annen leverandør*», jf. forskriften § 28-2 bokstav a.
- (48) Det var angitt i kunngjøringen at tilbudsfristen var 26. februar 2019. Videre var det som nevnt angitt i konkurransegrunnlaget at rammeavtalen ville inngås 9. april 2019, og at rammeavtalen ville utløpe 31. desember 2022. Underveis i konkurransen, ble det stilt en rekke spørsmål til anskaffelsesdokumentene. Dette medførte at innklagede forlenget tilbudsfristen til 8. april 2019. Endringen av tilbudsfristen ble publisert i Doffin som en endringskunngjøring 11. mars 2019.

- (49) Forlengelsen av tilbudsfristen måtte gjøre det klart for leverandørene at det planlagte tidspunktet for kontraktsinngåelse ville bli forskjøvet. Sett hen til at den nye tilbudsfristen ble publisert gjennom en endringskunngjøring, har ikke klagenemnda grunnlag for å konstatere at innklagede, ved å forskyve kontraktsoppstart, har introdusert en betingelse som tilsier at andre tilbydere ville deltatt, eller kunne vunnet konkurransen, dersom anskaffelsen opprinnelig hadde blitt kunngjort med det innholdet anskaffelsen senere fikk. Kontrakt ble først inngått i starten av desember 2019, men nemnda har likevel ikke holdepunkter for at det medfører at andre leverandører potensielt kunne ha deltatt, eller at oppdragsgiver kunne tildelt kontrakten til en annen leverandør.
- (50) Klager har påpekt at forskyvningen av kontraktsperioden fører til at det tar lengre tid før øvrige leverandører på nytt gis mulighet til å konkurrere om å levere tjenesten. Klagenemnda kan ikke se at rammeavtalen av den grunn er vesentlig endret.
- (51) Klagenemnda har etter dette kommet til at det ikke foreligger en vesentlig endring av rammeavtalen, og at det dermed ikke er foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.

Uklart konkurransegrunnlag

- (52) Klager anfører at tildelingskriteriene ikke var tilstrekkelig klare. Dette begrunnes med at de unormalt store prisavvikene som fremkommer blant de ulike leverandørene, tyder på at ikke alle tilbyderne kan ha tatt med de samme kostnadselementene i sine tilbud.
- (53) Hvorvidt det foreligger et uklart konkurransegrunnlag må ses i lys av de krav som stilles til utforming av konkurransegrunnlag i anskaffelsesregelverket. For anskaffelser som følger forskriften del III, står det i § 14-1 (3) bokstav d nr. 4 at konkurransegrunnlaget skal inneholde informasjon om «*hvilke tildelingskriterier som gjelder*», og at tildelingskriteriene skal utformes så klart at alle rimelig opplyste og normalt påpasselige leverandører kan forstå dem på samme måte, jf. blant annet EU-domstolens avgjørelse i sak C-19/00 SIAC Construction. Tildelingskriteriene skal nærmere bestemt gi leverandørene tilstrekkelig informasjon om hvilke egenskaper ved den etterspurte ytelsen som er relevante ved evalueringen av tilbudene.
- (54) At prisforskjellene mellom tilbudene er store, er ikke i seg selv et bevis for at tildelingskriteriene er uklare. Videre kan ikke klagenemnda se at klager har pekt på konkrete punkter i tildelingskriteriene som er uklare.
- (55) Klager har trukket frem at det store antall spørsmål som kom inn under konkurransen knyttet til «*TK1 Pris*» taler for at de ulike tilbyderne har oppfattet prismodellen ulikt og uklar. Klagenemnda bemerker at presiseringer/svar på spørsmål må likestilles med opplysninger gitt i selve konkurransegrunnlaget, jf. eksempelvis sak 2017/113 avsnitt 40. Presiseringene avgitt i vår sak har i sin tur bidratt til å klargjøre innholdet i tildelingskriteriet.
- (56) Klagers anførsel fører med dette ikke frem.

Unormalt lavt tilbud

- (57) Klager fremholder at oppdragsgiver har et særlig ansvar for å påse at et unormalt lavt tilbud ikke antas til skade for tilbyderen. Klagenemnda forstår dette som en anførsel om at innklagede har brutt regelverket ved ikke å klargjøre sammensetningen av leverandørens tilbud.

- (58) Det følger av forskriften § 24-9 første ledd at dersom et tilbud virker «*unormalt lavt i forhold til ytelsen*», skal oppdragsgiveren skriftlig kreve at leverandøren redegjør for tilbudets sammensetning. I henhold til forskriften § 24-8 skal slike tilbud avvises dersom tilbudet ikke er i samsvar med bestemmelser om «*miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold*».
- (59) Valgte leverandør vant konkurransen for de aktuelle områdene, fordi leverandøren scoret bedre enn nummer to på tildelingskriteriet «*Tilbudt kompetanse*». Det er ingen holdepunkter for at valgte leverandørs pris var unormalt lav. Innklagede hadde derfor ikke noe grunnlag for å undersøke tilbudets sammensetning ytterligere. Klagers anførsel gir ikke grunnlag for å konstatere brudd på bestemmelsen.

Skjønnspregede tildelingskriterier

- (60) Klager anfører at tildelingskriteriet «*Tilbudt kompetanse*» bryter med forskriften § 18-1 femte ledd.
- (61) Det følger av forskriften § 18-1 femte ledd at «*[t]ildelingskriteriene skal ikke være så skjønnspregede at de gir oppdragsgiveren en ubegrenset valgfrihet*». Bestemmelsen innebærer ikke et forbud mot å oppstille tildelingskriterier som åpner for skjønsmessige vurderinger, men stenger for tildelingskriterier som gir en «*ubegrenset*» valgfrihet.
- (62) Klagenemnda kan ikke se at klager har vist til noen konkrete holdepunkter for at konkurransegrunnlaget fremstår som så skjønnspregede at de ga oppdragsgiveren en ubegrenset valgfrihet. Nemnda anser at konkurransegrunnlaget ga tilstrekkelig informasjon om hvilke egenskaper som vil være relevante i bedømmelsen av kriteriet. På denne bakgrunn konkluderer nemnda med at konkurransegrunnlaget var tilstrekkelig klart og at tildelingskriteriet ikke var så skjønnspreget at innklagede hadde ubegrenset valgfrihet.

Feil faktum

- (63) Klager anfører at innklagedes vurdering under «*UK 3: Utførende flyttemannskap*» for flere geografiske områder bygger på feil faktum angående opplæring innen HMS, GDPR og kundetilfredshet, og at tilbudet er noe svakt angående opplæring. Klager har vist til at selskapet er FIDI-FAIM-sertifisert og at alle fast ansatte hos klager har gjennomgått opplæring fra FIDI-FAIM.
- (64) Det følger av forskriften § 23-3 (2) at «*[l]everandøren har risikoen for uklarheter i tilbudet*».
- (65) Klagenemnda forstår det slik at det i klagers tilbud ikke var opplyst noe om hvilke opplæringselementer som inngår hos en FIDI-FAIM-sertifisert bedrift. Nemnda er enig med innklagede at det ikke kan forventes at innklagede må, ved en generell henvisning til at selskapet er en FIDI-FAIM sertifisert bedrift, på eget initiativ sjekke hvilken opplæring FIFI-FAIM tilbyr eller krever av sertifiserte selskaper. Det er opp til tilbyder å beskrive klart hva som tilbys. Da klager i eget tilbud ikke har opplyst nærmere om hvilke opplæringselementer som inngår hos en FIDI-FAIM-sertifisert bedrift, kan nemnda ikke se at innklagede har lagt til grunn feil faktum i evalueringen.
- (66) Klager har videre pekt på at innklagede i punktet om opplæring har lagt til grunn feil faktum i evalueringen av opplæringen av utenlandsk personell.

(67) I evalueringen står det at «Adams nevner ikke opplæring for utenlandsk personell, slik NFB har gjort. Det er nærliggende å anta at tilbudet ikke gir noen garanti om dette.»

(68) Klager har vist til at det i deres tilbud står at:

«Tilbyder søker i størst mulig grad å bruke agenter som jobber etter de samme kvalitetsstandardene som oss selv, og som er FIDI-FAIM sertifisert. Agenter som ikke er FIDI-FAIM sertifisert må signere vår tjenestenivåavtale (Service Level Agreement), eller være tilknyttet FIDI Professional Cooperation Guidelines via medlemskap hos International Association of Movers (www.iamovers.org).

Tjenesteavtale/SLA utenlandske agenter: Se Vedlegg M.

FIDI Professional Cooperation Guidelines: Se Vedlegg T og Vedlegg U.»

(69) Klagenemnda bemerker at denne informasjonen står under punkt 18. «underleverandører». I konkurransegrunnlaget om dokumentasjonskravet til «tilbudt kompetanse», var det henvist til punkt 9. Den enkelte tilbyder står selv ansvarlig for å informere om etterspurt informasjonen under angitt punkt. Nemnda kan ikke se at klager har beskrevet noe om opplæring for ansatte i utlandet under punkt 9.

(70) Under alle omstendigheter, mener klagenemnda som nevnt, at informasjon om sertifiseringer i seg selv ikke sier noe om opplæring.

(71) Klagers anførsel om at innklagede i punktet om opplæring har lagt til grunn feil faktum i evalueringen av opplæringen av utenlandsk personell fører ikke frem.

(72) I tildelingsbrevet om klagers flyttebefarer står det at «[v]edkommende mangler relevant utdanning» Klager anfører at de ikke forstår hva som menes med dette og at klager derfor ikke kan se at det var grunnlag for å trekke klager 10 poeng på «UK2 – flyttebefarer».

(73) Innklagede forklarer i tilsvaret at valgte leverandør tilbød en befarer med relevant høyere utdanning innen logistikk og transport. Innklagede har benyttet en evalueringsmetode der beste tilbud får full skår. De andre tilbudene får en relativ sum vurdert opp mot det beste tilbudet.

(74) Klager har ikke pekt på forhold som gir klagenemnda grunnlag for å konstatere at innklagede med dette har gått utenfor de rettslige rammene for evalueringen av tilbudene. Klagers anførsel fører ikke frem.

Tredjelandsforflytninger

(75) Klager anfører at det var påfallende at tredjelandsforflytninger ikke inngår i konkurransen gitt det volumet som ble angitt for tredjelandsforflytninger i forrige konkurranse, og den lange erfaringen klager har med å utføre tredjelandsforflytninger per år for innklagede. Videre har klager pekt på at det er en stor svakhet ved konkurransen at departementet ikke har funnet en måte å prise tredjelandsforflytninger på.

(76) Klagenemnda skal uttale seg om det er begått brudd på anskaffelsesloven og forskrifter gitt med hjemmel i denne, jf. klagenemndsforskriften § 12 andre ledd. Anskaffelsesregelverket fastsetter prosedyreregler som oppdragsgivere må følge ved gjennomføringen av en offentlig anskaffelse. Regelverket gjelder altså hvordan

anskaffelsesprosedyren skal gjennomføres, og omfatter ikke beslutningen om at det skal gjennomføres en anskaffelse, eller hva som skal anskaffes. Nemnda kan ikke se at det er anført forhold som strider med anskaffelsesregelverket.

Innsyn

- (77) Når det gjelder klagers anførsel knyttet til manglende innsyn, viser klagenemnda til at nemnda ikke er et overordnet klageorgan for avslag på innsynsbegjæringer, jf. blant annet klagenemndas avgjørelse i sak 2018/125, premiss 69, med videre henvisning til sak 2017/43, premiss 50. Det følger videre ikke av kravet til etterprøvbarhet i anskaffelsesloven § 4 at oppdragsgiver skal gi innsyn i tilbudet ut over det som følger av offentleglovas regler. Etterprøvbarheten ivaretas gjennom oppdragsgivers begrunnelsesplikt. Det er ikke anført at begrunnelsesplikten er brutt.
- (78) I forlengelsen av denne anførselen anmoder klager klagenemnda om å innhente dokumentasjon fra de øvrige leverandørene i konkurransen, for en selvstendig vurdering av om innklagede har vurdert kompetansekriteriet likt for de forskjellige deltakerne i anbudskonkurransen.
- (79) Klagenemnda kan bare prøve lovmessigheten av den konkrete unnlåtelsen, handlingen eller beslutningen, som klager anfører utgjør et brudd på anskaffelsesregelverket, jf. klagenemndsforordningen § 12 tredje ledd. Nemndas oppgave er ikke å foreta en generell gjennomgang av anskaffelsesprosessen for å avdekke eventuelle brudd på regelverket. Dersom klager ønsket ytterligere dokumentasjon for å kunne anføre konkrete brudd på regelverket ved evalueringen, ville aktuell fremgangsmåte være å klage på manglende innsyn til riktig overordnet klageorgan.
- (80) Klagers anførsel fører ikke frem.

Konklusjon:

Utenriksdepartementet har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Marianne Dragsten

Dokumentet er godkjent elektronisk